

سازه های مؤثر بر پذیرش فن آوری در زراعت برنج در استان های مازندران و فارس

نوذر منفرد و عزت اله کرمی

اعضای هیأت مدیره علمی دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی
موسسه تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی فارس

فن آوری هایی که در زراعت برنج وارد شده اند به دو دسته فن آوری های مکانیکی نظیر ماشین نشاکار، کمباین، تیلرو فناوری های غیرمکانیکی نظیر علفکشها، ارقام اصلاح شده پر محصول، ضدعفونی کردن بذور و... تقسیم می شوند. فن آوری دانش و ابزار جدیدی است که استفاده از آن افزایش تولید و در بعضی مواقع جایگزینی نیروی انسانی را در بر دارد. مبحث مکانیزاسیون یا ماشینی کردن تولید در کشاورزی یکی از وجوه بهره مندی از فن آوری نوین در جریان آماده سازی منابع و تدارک نهاده های تولیدی و تولید، تبدیل و نگهداری و انبارداری و حمل و نقل و توزیع محصولات، فرآورده ها و کالاهای مورد نظر است. شاخص فن آوری در این پژوهش از بکارگیری ۱۰ فن آوری مکانیکی و غیرمکانیکی در زراعت برنج محاسبه شده است. هدف این پژوهش شناسایی سازه های مؤثر بر پذیرش فن آوری در زراعت برنج توسط خانوارهای شالیکار در استان های مازندران و فارس می باشد.

روش این تحقیق پیمایش (Survey) می باشد. جمعیت مورد مطالعه خانوارهای شالیکار در استان های مازندران و فارس بوده اند که بر اساس شیوه نمونه گیری خوشه ای دو مرحله ای تعداد ۳۰۰ خانوار شالیکار از ۴۲ روستا در استان مازندران و ۱۸ روستا از استان فارس در شهرستانهای منتخب انتخاب گردیدند. یافته ها نشان می دهند که از بین سازه های مرتبط با خانوار شالیکار، سازه های تعداد خانوار شالیکار در روستا، سطح تحصیلات مرد شالیکار، سطح تحصیلات زن خانوار شالیکار، سطح تحصیلات اعضای مذکر و مؤنث خانوار، متوسط عملکرد شلتوک در واحد سطح، تعداد و میزان وام دریافتی، تماس با کارکنان کشاورزی، گوش دادن به برنامه های کشاورزی رادیو، تعداد کلاسهای آموزشی که زن خانوار شالیکار شرکت کرده، و میزان مشارکت زن خانوار شالیکار در تصمیم گیری های مربوط به زراعت برنج با پذیرش فن آوری ها در زراعت برنج رابطه دارند. در پایان پیشنهادهای در خصوص توسعه فن آوری ها در زراعت برنج ارائه شده است.